

- створення педагогічних ситуацій творчого розвитку дитини сприяє формуванню нестереотипності мислення, самостійності, свідомого вибору, оригінальності виразу;
- елементи «вальдорфської педагогіки» мають терапевтичний та сугестопедичний ефект;
- технологія розвивального та проблемного навчання формує технічні навички роботи з різними художніми матеріалами та прийомами творення художнього образу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти України: Науковий керівник: А. М. Богущ. Київ. 2012. 26 с.
2. Державний стандарт початкової освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02 2018 р. № 87 Урядовий кур'єр. 2018. № 38. 43 с.
3. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.
4. Концепція нової української школи. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0BzKkv8gxSZUkMzZMbWtPYU9IWXM/view/27.10.2016> р. 40 с.

Понач Ірина Олександрівна
*студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Науковий керівник:
Красовська Ольга Олександрівна,
*д.п.н., професор кафедри теорії та методик початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ОСВІТИ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

На сьогодні ринок праці диктує нові умови, адже у світі сучасних технологій затребуваними стають нові професії, які вимагають навичок і умінь вирішувати задачі на межі різних дисциплін. В школі таких знань діти не здобували, адже освіта традиційно була репродуктивною, де вимагалось завчати факти і бути в змозі оперувати ними. Нині важливо аналізувати, поєднувати, критично оцінювати і застосовувати.

Тут STEM-освіта і стає в пригоді, адже вона не лише спрямовує увагу на науковий компонент навчання та інноваційні технології, але й активно розвиває творчі здібності та критичне мислення особистості. Саме тому STEM є цінним складником реформи, яка відбувається зараз в освіті України.

Сьогодні активно впроваджують не лише окремі STEM-проекти, але й вже кілька років поспіль комплексну інтеграцію дисциплін застосовують повсюдно.

STEM – це акронім, запропонований 2001 р. ученими Національного наукового фонду США для позначення революційного тренду в освітній та професійній сферах [3, с. 7].

STEM-освіта (аббревіатура від англійських слів Science, Technology, Engineering, Math, що в перекладі означає наука, технології, інженерія та математика) – це низка чи послідовність курсів або програм навчання, яка готує учнів до успішного працевлаштування, до освіти після школи або для того й іншого, і вимагає різних і більш технічно складних навичок, зокрема із застосуванням математичних знань і наукових понять [3, с. 7]. Подібна система освіти готує дітей до життя в реальному світі, який швидко змінюється, розвиває творчі здібності особистості, вміння реагувати на ці зміни, критично мислити.

STEAM – це новий підхід, метод в освіті, який ґрунтується на комплексному залученні у вивчення будь-якої теми науки (S), технології (T), інженерингу (E), мистецтва (A) та математики (M) [2, с. 5].

Ключові компетентності Нової української школи гармоніюють у системі STEAM-освіти, створюючи основу для успішної самореалізації особистості і як фахівця, і як громадянина.

STEM-навчання поєднує в собі міждисциплінарний і проектний підхід, основою для якого стає інтеграція природничих наук в технології, інженерну творчість і математику. Дуже важливо навчати науці, технологій, інженерного мистецтва і математики інтегровано, тому що ці сфери тісно взаємопов'язані на практиці в житті.

Особливою формою наскрізного STEM-навчання є інтегровані уроки, спрямовані на встановлення міжпредметних зв'язків, що сприяють формуванню в учнів цілісного, системного світогляду, актуалізацію особистого ставлення до питань, що розглядають на уроці [2, с. 7].

Інтегровані уроки можна проводити двома шляхами: через об'єднання схожої тематики кількох навчальних предметів; через формування інтегрованих курсів або окремих спецкурсів шляхом об'єднання їх навчальних програм. Тому частіше проводяться інтегровані уроки образотворчого мистецтва з математикою, інформатикою або з природничими дисциплінами.

STEM-освіта сприяє розвитку навичок критичного мислення та розв'язуванню проблем, необхідних для подолання труднощів, з якими діти можуть зіткнутися в житті.

Учні, створюючи різні продукти, будуючи мости і машинки, розробляючи свої підводні й повітряні конструкції, кожен раз стають ближче і ближче до мети. Вони розвивають і тестують, знову розвивають і ще раз тестують, і так вдосконалюють свій продукт. В решті решт, вирішуючи всі проблеми своїми силами, доходять до поставленої мети. Для дітей це – натхнення, перемога і радість. Після кожної перемоги вони стають все більше впевненими в своїх силах.

STEM-освіта розвивається разом з Arts дисциплінами, що сприяє розвитку творчого мислення. Але й окремі заняття з образотворчого мистецтва в напрямку STEM дають нові можливості розвитку образотворчого мистецтва.

Практично будь-яку тему програми образотворчого мистецтва можна розвивати у STEM-напрямах.

Для тих, хто збирається ввести STEM-напрямок на уроках образотворчого мистецтва, пропонуються теми та форми до тем. Листки-форми можуть використовуватись як для проєкту, так і для домашнього завдання. А можуть бути «експрес-листками» лише для уроку.

Пропонуємо такі STEM-теми на уроках образотворчого мистецтва:

1. Колір у природі. Як пояснюють колір науковці та художники. Створення власної композиції зеленкою та йодом.

2. Мистецтво кольору. Практичне заняття «Кольоровий диктант».

3. Форми в архітектурі. Практичне заняття. Знайомство з основними формами в архітектурі.

4. Колір як фізичне явище. Кольоровий спектр. Створення кольорових вітражів для тіньового театру.

5. Печери Ласко та Альтаміра. Практичне заняття. Знайомство з першими фарбами: різнокольоровими глинами, вугіллям, крейдою.

6. Створюємо фарбу. Як створити темперну фарбу? Як створити олійну фарбу? Як поводить себе фарба в інших умовах? Практичне заняття.

7. Колір та фарба. Коли живопис темнішає та світлішає. Як дізнатися світлостійкість фарби. Взаємодія фарби з поверхнею. Майстер-клас акварелі. Монотипія.

8. Фарба для друку. Практичне заняття з друкарства. Природні та штучні пігменти.

9. Урок у музеї.

Навчання за принципами STEAM-освіти дає змогу експериментально продемонструвати, що завдяки знанням з точних наук можна створювати справжні витвори мистецтва.

Уроки STEM також відрізняються активною комунікацією і командною роботою учнів. На стадії обговорення створюється вільна атмосфера для дискусій і висловлювання думок. Вони не бояться висловити будь-яку свою думку, вони вчаться говорити і презентувати свої результати. Значну частину часу діти за партою не сидять, а тестують і розвивають свої конструкції. Вони весь час спілкуються з вчителем і своїми друзями по команді. Коли діти беруть активну участь в процесі, вони добре запам'ятовують урок [1, с. 52].

Отже, STEAM-підхід змінює наш погляд на навчання й освіту. Використання STEAM-освіти – це прекрасна можливість навчити школярів мислити та знаходити необхідний інформацію, вирішувати складні завдання, приймати рішення, організувати співпрацю з іншими дітьми та вчителем. Учень вчиться створювати ідеї та втілювати їх у життя, презентувати результати власних досліджень. Упровадження STEAM-освіти на ранніх етапах навчання буде сприяти першим крокам наукової діяльності, творчому та

інтелектуальному розвитку, навчить організовувати й контролювати проекти, тим гарантуючи їх гармонійний розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кириленко С. Поліфункціональний урок у системі STEM-освіти: теоретико-методологічні та методичні сегменти. Рідна школа. 2016. № 4. С. 52-53.
2. Поліхун Н. І. Педагогічна технологія STEM як засіб реформування освітньої системи України. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2017. № 3. С. 5-8.
3. Хромчихіна О. О. STEM-проекти для початкової школи. Х. : Вид. група «Основа», 2020. 95 с.

Савтира Тетяна Дмитрівна
студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

Науковий керівник:
Красовська Ольга Олександрівна
д.п.н., професор кафедри теорії та методик початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

ВИКОРИСТАННЯ НЕСТАНДАРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ТЕХНІК МАЛЮВАННЯ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сучасний світ розвивається з величезною швидкістю. І люди повинні вміти швидко адаптуватися до всіх змін, засвоювати нову інформацію, сміливо братися за незнайоме, втілювати в життя свої грандіозні ідеї, не боячись експериментувати, пробувати щось нове, пізнавати світ у всій його красі і з усіма його можливостями. Перевага дітей перед дорослими в тому, що вони не знають слів «ні», «не можна», «неможливо». Тому, вже з раннього дитинства потрібно розвивати здібності дитини реалізувати себе в нових соціально-економічних умовах, вміти пристосовуватися до різних життєвих ситуаціях.

Творчі здібності існують у кожній дитині. Творчість - це природна функція мозку, яка виявляється і реалізується у діяльності при наявності спеціальних здібностей у тій чи іншій конкретній діяльності.

Креативність визначається як «творчі можливості людини, що можуть виявлятися в мисленні, почуттях, спілкуванні, окремих видах діяльності, 4 характеризувати особистість в цілому або її окремі сторони. [10,1] Креативність розглядається як найважливіший і відносно незалежний фактор обдарованості».